

Directoraat Generaal
Landelijk Gebied en Stikstof

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Auteur

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Datum

03-04-2025

Kenmerk

DGLGS / 98112130

nota
TER INFORMATIE

Feitenrelaas en tijdlĳn van de advisering over het
invoeren van de RKO

Kopie aan

Bijlage(n)

Parafenroute

[Redacted]
[Redacted] [Redacted] [Redacted]
[Redacted]
[Redacted] [Redacted] [Redacted]
[Redacted]

BPZ

Aanleiding

Tijdens het plenaire debat over de stikstofontwikkelingen op 20 februari is de motie-Vedder cs. ingediend en door u ontraden op advies van de ambtenaren in de ambtenarenkamer. Deze motie is vervolgens door de Kamer aangenomen, waarna in een adviesnota over het afhandelen van deze motie een ander advies aan u is gegeven. U heeft hierop gevraagd om een feitenrelaas en tijdlĳn van de advisering over de invoering van de rekenkundige ondergrens.

Advies

- U kunt kennis nemen van de nota.
- De inhoud van de nota mondeling te bespreken.

Kernpunten

- De motie-Vedder c.s. verzoekt de regering om de rekenkundige ondergrens pas in te zetten in de toestemmingverlening nadat zeker is dat deze juridisch houdbaar is en standhoudt bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.
- U heeft een onjuist advies gekregen tijdens het appreciëren van de motie Vedder in het plenaire debat over de stikstofontwikkelingen, dat de RKO eerst moet zijn ingevoerd door bekendmaking via een kamerbrief alvorens hij in een zaak ingebracht kan worden.
- U kreeg het juiste advies in de adviesnota over het afhandelen van deze motie (en een aantal andere moties), namelijk dat u kunt voldoen aan de motie door de rekenkundige ondergrens pas breed in te zetten na het succesvol doorlopen van een lopende procedure bij de Afdeling

Ontvangen BPZ

bestuursrechtspraak waarin de ondergrens is ingebracht (via artikel 6:19 Algemene wet bestuursrecht).

- o Deze mogelijkheid was al in beeld bij de juridische analyse die onderdeel was van de verkenning van het IPO.
 - o De exacte wijze waarop de ondergrens ingebracht zou kunnen worden is nooit expliciet met u besproken voor het debat, mede omdat de invoering ook afhankelijk zou zijn van de uitkomst van de voorlichting.
- U bent altijd geadviseerd dat de houdbaarheid van een rekenkundige ondergrens uiteindelijk zal moeten blijken via een procedure bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State waarin de ondergrens is ingebracht.

Toelichting

Hieronder staat een tabel waarin de tijdlijn van de adviezen over het invoeren van de rekenkundig ondergrens uiteen is gezet.

Datum	Nota	Ambtelijk advies / tekst	Toevoegingen/Feedback PA en/of M
1-7-2024	Introductiedossier MLVVN	Bevat geen advies over invoering	
11-7-2024	Verdiepingssessie	Bevat geen advies over invoering	
15-8-2024	Informerende nota - Kamerbrief publicatie verkenning rekenkundige ondergrens	Nota bevat geen advies over invoering. IPO-stukken zijn meegestuurd met de nota. In Juridische analyse van het IPO: 1. Het is van belang om helder te communiceren dat pas als de Afdeling bestuursrechtspraak de rekenkundige ondergrens aanvaardbaar vindt, er daadwerkelijk zekerheid is. 2. Een snelle route zou zijn om een geschikte zaak uit te kiezen waarin al hoger beroep loopt en tijdens die procedure een nieuw besluit te nemen (een zogenoemd 6:19-besluit, naar art. 6:19 Algemene wet bestuursrecht). 3. Als beheersmaatregel is het dus verstandig om een rekenkundige ondergrens pas breed toe te passen nadat de Afdeling bestuursrechtspraak deze geaccepteerd heeft. Dit voorkomt het ontstaan van een nieuwe groep PAS-melders.	
27-8-2024	Beslisnota publicatie verkenning RKO	Bevat geen advies over invoering	
27-8-2024	Kamerbrief publicatie RKO	Bevat geen advies over invoering	
27-8-2024	Woordvoeringslijn	Bevat geen advies over invoering	
3-9-2024	Kamervragen - NSC Holman - RKO	Bevat geen advies over invoering	
11-9-2024	Adviesnota vervolgstappen RKO	Bevat geen advies over invoering	

3-10-2024	Informerende nota - Peerreview expertoordeel rekenkundige ondergrens	Bevat planning met daarin een periode gereserveerd om richting een Kamerbrief en interbestuurlijk afstemming te werken voor invoering	
13-10-2024	Kamervragen - Volt Koekkoek - RKO	Bevat geen advies over invoering	
23-10-2024	Bespreking Staf - peerreviews RKO - vragen en deelnemers	Bevat geen advies over invoering	
13-1-2025	Informerende nota - update RKO + bespreking in de Staf	In de nota en/of besproken: 1. Wanneer RvS positief adviseert kan RKO met Kamerbrief ingevoerd worden, verstandig (interbestuurlijke) besluitvorming tot aan de MR te doorlopen, inclusief een BO met de provincies. 2. Of een rekenkundige ondergrens houdbaar is zal uiteindelijk moeten blijken via een procedure bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State waarin de ondergrens is ingebracht. Naar verwachting zal dit zal minimaal 1,5 jaar duren. 3. Besproken dat niet verstandig is expertoordeel al openbaar te maken gezien de risico's. 4. Afzien handhaving kan mogelijk ook met beroep op evenredigheid als er al een adviesvraag ligt bij de RvS.	MLVVN geeft aan z.s.m. na positief advies te willen invoeren. Mede i.v.m. afzien handhaving bij de PAS-melders. - Besluitvorming pas in najaar is onacceptabel, want PAS-melders hebben vanaf maart een probleem. - Proces van 1,5 jaar duurt om die reden te lang.
24-1-2025	Kamervragen 1e Kamer begrotingsbehandeling	Er is toegezegd aan de Tweede Kamer om de rekenkundige ondergrens vervolgens ter advies (voorlichting) voor te leggen aan de Afdeling advisering van de Raad van State. Of een rekenkundige ondergrens houdbaar is zal uiteindelijk moeten blijken via procedure bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State waarin de ondergrens is ingebracht. Naar verwachting zal dit zal minimaal 1,5 jaar duren.	
30-1-2025	Adviesnota Bespreking planning rekenkundige ondergrens	Bevat geen advies over invoering	
4-2-2025	MLVVN - Interne strategie overleg - RKO	Bespreking wetenschappelijke consensus RKO en planning richting adviesvraag naar de RvS.	
17-2-2025	Adviesnota advies openbaarmaking RKO	Houdbaarheid moet blijken uit procedure bij de Afdeling bestuursrechtspraak. Afdeling bestuursrechtspraak kan tot een ander oordeel komen dan de Afdeling advisering. De Afdeling bestuursrechtspraak kan bijvoorbeeld anders dan de Afdeling advisering advies inwinnen bij de Stichting advisering bestuursrechtspraak (Stab) of andere deskundigen	

18-2-2025	Beslisnota Kamerbrief ontwikkelingen mbt RKO	Bevat geen advies over invoering	
18-2-2025	Debat begrotingsbehandeling 1e Kamer	Antwoord op vragen CDA: - Bij een positief advies wil ik de ondergrens zo snel mogelijk invoeren. Hoewel ik beseft dat de juridische houdbaarheid pas blijkt als de Afdeling bestuursrechtspraak zich hierover heeft uitgesproken	
19-2-2025	Kamerbrief - ontwikkelingen mbt RKO	Ambtelijk was in deze brief geschreven: 1. <i>"het invoeren van de rekenkundige ondergrens vergt nog wel een aantal stappen"</i> en 2. <i>"Bij een positief advies wil ik de rekenkundige ondergrens zo snel mogelijk invoeren en gericht inbrengen bij een lopende procedure bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State"</i> . Op de wijzigingen en toevoegingen bent u geadviseerd dat het niet verstandig is om hierop vooruit te lopen: - De Afdeling advisering zal waarschijnlijk geen oordeel uitspreken over de houdbaarheid van de wetenschappelijke onderbouwing van de rekenkundige ondergrens. - De Afdeling bestuursrechtspraak kan tot een ander oordeel komen dan de Afdeling advisering.	Delen van de ambtelijke tekst zijn geschrapt en daarnaast een aantal toevoegingen gedaan: 1. Eerste zin is geschrapt en toegevoegd is <i>"Na advies van de Raad van State wordt het besluit genomen om de rekenkundige ondergrens te verhogen. Dit kan naar verwachting over enkele maanden."</i> 2. Aan de tweede zin toegevoegd: <i>"Met de wetenschappelijke onderbouwing en een positief advies van de Raad van State is het verantwoord om deze ondergrens in te voeren."</i>
19-2-2025	Kamervragen - D66 Podt - RKO	Wanneer de ondergrens vervolgens kan worden ingebracht in een lopende procedure bij de Afdeling bestuursrechtspraak moet rekening worden gehouden met 1 tot 1,5 jaar	Na advies van de Raad van State wordt het besluit genomen om de rekenkundige ondergrens te verhogen / De ondergrens is dan wel al ingevoerd en kan worden gebruikt in de vergunningverlening.
20-2-2025	Plenaire debat stikstofontwikkelingen	Tijdens het appreciëren van de motie Vedder in het debat is geadviseerd dat de RKO eerst moet zijn ingevoerd door bekendmaking via een kamerbrief alvorens hij in een zaak ingebracht kan worden.	
13-3-2025	Adviesnota uitvoering moties debat stikstofontwikkelingen	Er kan worden voldaan aan het verzoek van deze motie, met de interpretatie dat de RKO niet direct breed wordt toegepast maar via artikel 6:19 Awb wordt ingebracht bij de Afdeling bestuursrechtspraak. Echter is het de vraag of het gezien het hoofdlijnenakkoord wenselijk is om te wachten met inzetten van de ondergrens tot een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak. Dit betekent dat het nog minimaal 1 à 1,5 jaar duurt voordat de RKO breed toegepast kan worden.	